

Геращенко Неля Миколаївна,
викладач фахових дисциплін вищої категорії, старший викладач
ВСП «Професійно-педагогічний фаховий коледж
Глухівського НПУ ім. О. Довженка»

CASE STUDY ЯК ТЕХНІКА ОПАНУВАННЯ ІНФОРМАЦІЄЮ ВЕЛИКОГО ОБ'ЄМУ

Сучасний розвиток суспільства та науково-технічний прогрес підвищують вимоги до підготовки фахівців та їхньої професійної компетентності. Сьогодні ринок праці особливо зацікавлений у творчих підходах до виконання професійних завдань, здатності до саморозвитку та професійної компетентності, удосконалення знань, умінь і навичок, набутих під час навчання.

Молоді майстри виробничого навчання, випускники коледжу, мають бути конкурентоспроможними, адаптивними та проактивними в умовах, що постійно змінюються.

Викладачі можуть підготувати тематичні дослідження, що можна використовувати на заняттях у формі «навчання» case study (кейс-стаді). Наприклад, ще у 1870 році Крістофер Ленгделл у Гарвардській школі права відійшов від традиційного підходу до викладання за допомогою лекцій та конспектів і почав використовувати справи, передані до суду, як основу для обговорення в аудиторії [1, 4]. До 1920 року ця практика стала домінуючим педагогічним підходом, що використовувався в юридичних закладах США.

Такому навчанню сприяє використання педагогом найбільш раціональних та інноваційних технологій в освітньому процесі. Як свідчить практика, упровадження навчання case study ефективно сприяє розвитку особистості майбутнього майстра виробничого навчання, його активності та особистісному становленню. Вирішення професійних проблемних ситуацій є основою для самореалізації молодих фахівців у житті.

Технологія кейс-стаді – це навчальна методика, яка описує реальні економічні та соціальні ситуації. Майбутні майстри виробничого навчання повинні проаналізувати практичні ситуації, зрозуміти суть проблеми, запропонувати можливі рішення і вибрати найкраще з них [3].

Case study – це методика навчання здобувачів освіти, яким потрібно працювати з великими обсягами інформації, що належить до методу ситуаційного аналізу й використовує відображення реальних ситуацій у фаховій сфері для набуття практичних навичок. Іншими словами, кейс-стаді – це поглиблене і детальне вивчення конкретного випадку в реальних умовах.

Педагогічний потенціал методу case study набагато вищий, ніж педагогічний потенціал традиційних методів навчання. Наявність у структурі кейс-методу суперечок, дебатів та дискусій дає змогу учасникам дискусії тренуватися і вчитися дотримуватися правил і норм спілкування. Педагоги (у тому числі майстри виробничого навчання) повинні бути достатньо емоційними протягом усього навчального процесу, щоб вирішувати та

запобігати конфліктам, створювати атмосферу співпраці та конкуренції одночасно, забезпечувати дотримання індивідуальних прав усіх учасників освітнього процесу [2].

Проблемні ситуації можна використовувати на всіх етапах навчання, включаючи перевірку домашнього завдання, актуалізацію опорних знань, вивчення нового матеріалу, повторення й закріплення нових знань та домашнього завдання.

Педагоги також можуть використовувати інформацію з інтернету, періодичних та методичних видань, спеціальних довідників.

Структура кейсу:

Назва. Важливо, щоб назва відображала суть справи і давала уявлення про ситуацію, про яку йтиметься далі.

Опис ситуації. Це схоже на розділ «що дано» у конкретній задачі. Ситуацію можна розбити на пункти, щоб полегшити сприйняття інформації.

Пошук рішення. Детальний опис, аналіз того, як вирішити кейс, і вибір найкращого виходу із ситуації. Тут слід розглянути всі можливі варіанти, показати очікуваний результат.

Пояснення наслідків. На цьому етапі описуються наслідки дій, вжитих для вирішення проблеми. Що сталося, як сталося, чому?

Існує два етапи діяльності майстра виробничого навчання під час використання методу case study.

Перший етап – це комплексна позааудиторна творча робота з розробки кейсу та питань для його аналізу, що складається з дослідницької, проєктної та методичної частин. Особливу увагу слід приділити розробці методичного забезпечення для самостійної роботи здобувачів освіти з аналізу кейсу та підготовки до його обговорення, а також методичного забезпечення наступного заняття з аналізу кейсу [1, 2].

Другий етап – діяльність педагога в аудиторії під час обговорення кейсу, включаючи вступне та заключне слово, організацію дискусії та презентації, підтримання ділової атмосфери в аудиторії та оцінювання внеску здобувачів освіти в аналіз ситуації [1, 2].

Аналіз кейсу та пошук ефективних способів представлення цього аналізу в аудиторії є найбільш важливим етапом навчання. Початок заняття (дискусії чи презентації) – це єдиний момент, коли ситуація повністю знаходиться в руках педагога. Те, як починається обговорення кейсу, задає тон, зацікавленість і фокус для всієї аудиторії [3].

Щоб бути ефективними, дискусійні методи викладання повинні бути ретельно підготовлені, структуровані, розписані в часі та проконтрольовані.

Дискусія зазвичай починається з того, що викладач (майстер виробничого навчання) ставить заздалегідь підготовлені стимулюючі питання. Педагог повинен намагатися передбачити можливі реакції аудиторії на поставлені питання й спрямувати дискусію на досягнення навчальних цілей.

Кейс-стаді – це тип дослідження, метою якого є вивчення особливостей та складнощів конкретного випадку. Дослідження включає в себе як побудову теорії, так і її перевірку.

Кейс-стаді – це спосіб допомогти цільовій аудиторії зрозуміти та проаналізувати запропоновану виробничу ситуацію й дозволяє учасникам зробити власні висновки.

На завершення слід зазначити, що проблемні ситуації відображають практичну діяльність майбутніх майстрів виробничого навчання, допомагають їм сприймати себе як об'єктів навчальної діяльності, передбачати способи й результати вирішення проблем в нетипових і нестандартних ситуаціях та розкривають творчий потенціал здобувачів освіти як особистостей.

Список використаної літератури

1. Герлянд Т., Манько В., Лузан П., Нестерова Л., Слатвінська О., Шимановський М. Науково-методичні засади професійної підготовки кваліфікованих робітників в умовах євроінтеграції. Київ: ІПТО НАПН України, 2012. 222 с., іл.

2. Гончаров С.М., Гурин В.А. Методи та технології навчання в кредитно-трансферній системі організації навчального процесу: навчально-методичний посібник. Рівне: НУВГП, 2010. 451 с.

3. Нікуліна А.С., Молчанов В.М., Верченко Н.В., Торба Ю.І. Основні аспекти педагогіки профтехосвіти: навчальний посібник. Донецьк: ДПОПП, 2006. 296 с.

4. Ситуаційна методика навчання: український досвід: збірник статей / упор. О. Сидоренко, В. Чуба. Київ: Центр інновацій та розвитку, 2001. 256 с.

5. Нісімчук А.С., Падалка О.С., Шпак О.Т. Сучасні педагогічні технології: навчальний посібник. Київ: Просвіта, 2000. 368 с.